

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce: **L. Y.**, narozený ..., státní příslušnost Turecká republika, bytem v ČR V. 618/3, B., zastoupeného JUDr. Pavlem Holubem, advokátem advokátní kancelář Holub & Partneři, se sídlem Brno, Kopečná 640/14, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky**, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22.8.2017, č.j. OAM-14/LE-LE05-ZA17-2017

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky č. j. OAM-14/LE-LE05-ZA17-2017 ze dne 22. 8. 2017, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný má povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení 20.570 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Pavla Holuba, advokáta se sídlem advokátní kanceláře Kopečná 14, Brno.
- III. Odměna tlumočnice I. Y., bytem Ž. 526, Ž. ve výši, která bude stanovena v písemném vyhotovení rozsudku, bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

V podané žalobě žalobce napadal rozhodnutí vydané Ministerstvem vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky dne 22.8.2017, č.j. OAM-14/LE-LE05-ZA17-2017, kterým zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a), § 14b) zák.č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon

o azylu“), se neuděluje. Žalobu, kterou proti uvedenému rozhodnutí žalobce podal, zdůvodnil následovně.

Žalobce se oženil s českou státní příslušnicí L. Y., nar. ... (dříve N.). Po uzavření sňatku manželku následoval do místa jejího bydliště, kde pracuje a zajišťuje rodinu. Po celou dobu vedou společný život, domácnost, bydlí spolu. Manželka má řadu zdravotních problémů, pro které se léčí, žalobce je pro ni oporou, plánují dítě. Pro manželku byl život v Turecku nereálný, má v ČR své 3 děti, zaměstnání a také nutnost lékařské péče, má dlouhodobé problémy. V průběhu správního řízení nebyla vzata v úvahu jedna ze zásadních skutečností, že manželka žalobce je vyznáním křesťanka, stejně jako fakt, že žalobce jako muž následoval svoji ženu do její země a žije s ní, což jistě v převážně islámské zemi může pro žalobce přinášet řadu nejistot, v zemi jsou dodržovány obyčeje, zákonem ani státem neregulované, které dopadají na žalobce i jeho blízké v Turecku, jejichž důsledky nelze předjímat, stejně jako nejistotu, že se nebude moci vrátit do ČR ke své ženě. Ze všech uvedených zpráv žalobce nabyt přesvědčení, že ani event. garance mu nemohou zajistit jistotu návratu na území ČR k rodině.

Žalobce nesouhlasí s rozhodnutím žalovaného, že mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neboť existuje důvodná obava, že by v případě vrácení žalobce do země původu, byl tento vystaven postihům, které odporují základním mezinárodním úmluvám, domnívá se, že splňuje podmínky přinejmenším pro udělení azylu z důvodu pronásledování dle § 12 zákona o azylu a § 14 týkající se udělení doplňkové ochrany z důvodu špatného zacházení.

Žalobce je tureckým státním občanem, který žije na území ČR a nadále chce pracovat a vést společný život se svou českou manželkou. Na území ČR nebyl nikdy trestán, je proti němu toliko vedeno řízení o vydání na základě vydaného Mezinárodního zatýkacího rozkazu do vyžadujícího státu Turecká republika, o čemž se dozvěděl na velvyslanectví v Praze, když si vyřizoval pas s tím, že byl odsouzen v nepřítomnosti za tzv. spolupachatelství při krádeži tašky z automobilu, kterou měl ukrást jiný ze spolupachatelů. Žalobce je si vědom, že právní kvalifikace uváděného trestného činu, ani stanovisko žalobce, že se takového činu nedopustil, není pro toto řízení podstatné, že není v kompetenci českých justičních orgánů věc posoudit, chce však sdělit všechny podrobnosti a souvislosti v dané věci. V současné době je proti žalobci vedeno extradiční řízení o vydání do Turecké republiky na základě vydaného Mezinárodního zatýkacího rozkazu, související s v předchozí větě uvedené věci. Žalobce, který nebyl do této doby trestně stíhán, ani odsouzen, a to ani v Turecku, vyjma jeho odsouzení v nepřítomnosti soudem za výše popsany trestný čin krádeže tzv. spolupachatelství u krádeže tašky z automobilu k 6 letům a 6 měsícům, 9 dnům nepodmíněně, se domnívá, že trest je nepřiměřený, nemluvě o tom, že byl odsouzen za něco, čeho se nedopustil a obává se návratu do Turecka, cítí obrovskou právní nejistotu, že nebude moci prokázat a obhájit svá tvrzení o nevině.

Žalovaný na str. 5 „Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany“ uvádí. *Ze samotného řízení o mezinárodní ochraně pak zcela jasně vyplynulo, že jmenovaný je aktuálně v udaném řízení zastupován advokátem (kterého si najal 29.11.2016 dal mu plnou moc přes konzulát v Praze) a i dříve měl šanci do soudního řízení aktivně zasahovat a vyjadřovat se, což jsou okolnosti, které svědčí proti tomu, že by udané soudní řízení mělo být jakkoliv nestandardní.*

Žalobce vyjadřuje nesouhlas s tímto tvrzením a dokládá „Turecko 2016 Zpráva o lidských právech, kde zmiňuje nejistý přístup k řádnému procesu v návaznosti na převrat z 15. července 2016 a následující výjimečný stav, vláda propustila na 3000 (tři tisíce) členů soudcovského sboru, omezila nezávislost soudů, skupiny pro lidská práva zdokumentovaly několik podezřelých případů úmrtí osob držených ve vazbě v souvislosti s pokusem o převrat a poukázaly na 16 až 23 sebevražd zadržovaných osob. Přestože ústava a zákony zakazují týrání a další kruté, nelidské nebo ponižující zacházení, podle některých zpráv se někteří vládní představitelé přece jen k těmto uchylují, bylo také prokázáno znemožnění kontaktu s advokátem, podle tvrzení advokátních komor měly uvězněné osoby ztížený přístup k právním zástupcům, jelikož vláda omezovala přístup advokátů do věznic k zadržovaným osobám. Řady zpráv hovoří o případech osob, které byly nespravedlivě zadrženy kvůli vazbám na převrat, ačkoliv se tato obvinění zakládala na anonymních udáních motivovaných osobní či jinou rivalitou, pak zůstává otázkou, zda politická situace je natolik stabilní, aby žalobce nebyl podobnému zacházení vystaven, zejména když byly zjištěny natolik nesourodé informace, zda by mohl žalobce v politicky nestabilním prostředí svá práva realizovat, zda nebude dále docházet k dalšímu vlivu exekutivy na soudnictví.

Pokud tedy správní orgán poukazuje na to, že *nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení lze shledat pouze tam, kde je nebezpečí reálné, skutečné a bezprostředně existující* (viz str. 8 „Rozhodnutí“), poukazuje žalobce na to, že např. samotná wikipedie, jako běžně dostupný zdroj, uvádí, že *lidská práva v Turecku byla zdrojem mnoha diskusí a mezinárodních odsouzení, kdy stav lidských práv v Turecku je stále významnou překážkou, v možná budoucím členství v EU, že v současnosti se Turecko zmítá v rozsáhlých čistkách a zatýkání ve státním a justičním aparátě, armádě atd.*

Žalovaný na str. 8 a 9 výše uvedeného „Rozhodnutí“ sám uvádí řadu příkladů a situací, které potvrzují obavy žalobce, viz Zpráva za rok 2015 Ministerstva zahraničních věcí USA uvádí, že *vězeňská zařízení zůstala nedostatečná a nesplňovala mezinárodní normy (nedostatečná dostupnost náležité zdravotní péče, přeplněnost, mučení, špatné zacházení, sexuální násilí) a přestože turecká vláda uvedla, že byly podniknuty potřebné kroky k řešení této otázky, uvádí se, že balíček vnitřní bezpečnosti naopak přispěl k legitimizaci neoficiálních vězeňských objektů tím, že rozšířil pravomoci pracovníků orgánů pověřených vynucováním dodržování zákonů, které mohou tito pracovníci vykonávat bez soudního přezkoumání. Výbor OSN zůstal znepokojen aktuální situací, stejně tak Evropská komise ve svém Sdělení vyjadřuje znepokojení nad prodloužením vyšetřovací vazby na 30 dní bez přístupu k soudci, v podrobnostech odkazují na citované „Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany“.* Ze všech uvedených zpráv žalobce nabyl přesvědčení, že ani event. garance mu nemohou zajistit bezpečí jeho osoby v Turecku.

Pokud tedy žalovaný dopěl k závěru, že bez dalšího jako celek turecké vězeňství nepředstavuje riziko vážné újmy, žalobce odkázal na stanovisko Amnesty International ČR, a.s. datovaném 12.6.2017, vydanému k žádosti předsedy senátu Krajského soudu v Brně, Mgr. Vrbíka, v němž se říká, že *pan Y. bude s vysokou pravděpodobností vystaven krutému zacházení v tureckém vězení, že Amnesty international dlouhodobě pozoruje špatné zacházení v tureckých věznicích..., že nadále dochází k nárustu mučení a jinému krutému zacházení ve věznicích na území Turecké republiky, a to i přestože Turecká republika oficiálně podporuje kampaň nulové tolerance mučení. Tyto informace byly potvrzeny i v písemném stanovisku Amnesty International na 35. zasedání Rady OSN pro lidská práva z 6.6.2017, dále se uvádí v*

posledním odstavci Stanoviska AI, že byly nahrávány rozhovory mezi obviněným a obhájcem, tyto byly následně předávány státním zástupcům. Po zrušení institutu lidských práv neexistuje žádný národní program, kdy ani státní orgány Turecké republiky nejsou schopny zajistit kontrolu podmínek ve věznicích, dále s odkazem na přiložené stanovisko, kdy závěr Amnesty International ČR má za to, že existují důvodné obavy z krutého zacházení, mučení a ohrožení života pana Y. a že by neměl být vydán zpět na území Turecké republiky.

Z uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, stanovisko žalovaného tak, jak je interpretováno, nelze akceptovat jako jednoznačné a spolehlivě prokázané.

Žalobce se domnívá, že nepřipuštění nápravy, by bylo vůči němu nepřiměřeně tvrdým opatřením, jež by mu mohlo přivodit vážnou újmu, spočívající v riziku nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí, proto předpokládá, že splňuje podmínky pro udělení azylu, přinejmenším však podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a) odst. 1 a 2 zákona o azylu, event. za účelem sloučení rodiny.

Vzhledem ke všem výše uvedeným okolnostem a popsáním skutečností, stejně jako k provedenímu dokazování, kdy se správní orgán nevypořádal se všemi podstatnými skutečnostmi, které v řízení vyšly najevo, se žalobce domnívá, že jeho záležitost v této části nebyla správním orgánem posouzena.

Domáhal se proto, aby soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí žalovaného ze dne 22.8.2017 zruší a žalobci bude udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až § 14b) zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů. V případě nevyhovění žalobě navrhoval, aby byl vydán rozsudek, kterým bude rozhodnutí žalovaného ze dne 22.8.2017 zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení a dále požadoval, aby soud zavázal žalovaného zaplatit žalobci vzniklé mu náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení. Při rozhodování vzal v úvahu tvrzené skutečnosti a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům nezbytným pro vydání rozhodnutí. Má za to, že přijaté řešení reaguje na konkrétní okolnosti daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V průběhu správního řízení postupoval žalovaný v souladu s právními normami, jimiž je pro případ správního řízení ve věci rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu vázán. Důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu dle ustanovení § 12 písm. a), § 12 písm. b), § 13 ani § 14 zákona o azylu v případě žalobce shledány nebyly. Stejně tak absentují důvody k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a) či § 14b) zákona o azylu.

Ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu žalovaný shrnul, že skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení nevypovídají o přítomnosti důvodů k udělení azylu kvůli pronásledování žalobce za uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný je přesvědčen, že uvedený závěr má dostatečnou oporu ve správním spise, zejména v materiálech obsahujících sdělení samotného žalobce a ani žalobní tvrzení nemohou tento závěr zpochybnit.

Stejně tak důvody k udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu správní orgán neshledal. V průběhu správního řízení nebyly zjištěny skutečnosti, pro něž by mohl mít žalobce důvodné obavy z pronásledování ve smyslu tohoto ustanovení. Žalovaný poukázal na taxativní výčet důvodů k azylově relevantním obavám a na to, že samotná problematická aktuální situace v Turecku dokládána ve spise zařazenými zprávami z letošního roku nepředstavuje důvod k udělení mezinárodní ochrany. Jako zdroj důvodů k azylově relevantním obavám nelze hodnotit ani extradiční řízení související s odsouzením žalobce v Turecku za trestný čin majetkové povahy, v jeho případě nebyly zjištěny žádné individuální okolnosti nasvědčující tomu, že by turecké státní orgány měly důvod se žalobcem nakládat nezákonným způsobem a zkracovat jej na jeho právech.

Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí konstatoval nenaplnění podmínek pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Žalobce není rodinným příslušníkem azylanta ve smyslu specifikovaném v tomto ustanovení.

Ve vztahu k neudělení humanitárního azylu žalovaný opakovaně uvádí, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Nepominul žalobcovo tvrzení o potřebách a očekáváních jeho manželky - české státní příslušnice, poukázal však v této souvislosti na její vědomé rozhodnutí rozvíjet s žalobcem vztah a uzavřít s ním manželství i za situace, kdy věděla o probíhajícím soudním řízení v Turecku a za nejistoty stran získání konkrétního pobytového statusu v ČR. Nadto žalovaný neopomenul poukázat na nepřesvědčivé tvrzení o existenční závislosti rodiny na osobě žalobce už vzhledem k době, po kterou byl omezen na svobodě. V daném případě nebyly shledány důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž by bylo na místě udělit žalobci humanitární azyl dle ustanovení § 14 zákona o azylu. V této souvislosti odkazuje žalovaný na usnesení č.j. 6 Azs 17/2017-28 ze dne 22.2.2017, v němž NSS konstatoval: „*Je možné poznamenat, že mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Případ hodný zvláštního zřetele naopak typicky nepředstavuje manželství s českým občanem, ekonomické obtíže žadatele, lepší přístup k lékařské péči, lepší pracovní příležitosti či legalizace pobytu*“.

Žalovaný trvá na tom, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se podrobně zabýval jednotlivými důvody uvedenými v ustanovení § 14a) odst. 1, 2 písm. a) - d) zákona o azylu. Žaloba zmiňuje zejména obavu z nebezpečí vážné újmy v podobě rizika nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání a ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí v souvislosti s ustanovením § 14a) odst. 2 písm. b) zákona o azylu odkázal na absenci prezentace skutečností způsobilých svým obsahem vyvolat důvodné obavy, že by právě žalobce mohl být vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestu. Nepominul situaci tureckého vězeňství ani po vyhlášení výjimečného stavu (viz str. 9 napadeného rozhodnutí). Navzdory nepochybně tvrdším poměrům turecké detence oproti situaci v ČR však byl nucen konstatovat, že ani takové podmínky nelze paušálně bez dalšího označit jako nebezpečí mučení či nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestu pro každou tam umístěnou osobu. Žalobce sám žádné konkrétní důvody k obavám ze skutečného nebezpečí vážné újmy v této podobě nepředložil a ani správní orgán nezjistil, že by se jednalo

o osobu v tomto ohledu jakkoli specificky exponovanou. Nadto žalovaný poukázal na to, že Turecko je signatářem Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání i na využitelnost institutu záruk stran lidskoprávních úmluv od státu požadujícího extradici.

V souvislosti s ustanovením § 14a) odst. 2 písm c) zákona o azylu správní orgán trvá na tom, že se v potřebném rozsahu zabýval i posouzením eventuality vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. S vědomím stavu zvýšeného napětí a vojenské aktivity ve východních oblastech Turecka poukázal na jinak většinově stabilní bezpečnostní situaci a uzavřel, že v zemi neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu zmíněného ustanovení.

Žalovaný neshledal ani naplnění podmínek k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a) odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy rozpor jeho případného vycestování s mezinárodními závazky ČR, neboť v průběhu správního řízení nebyly zjištěny okolnosti, jež by bránily přenesení rodinného života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků do země jeho státní příslušnosti. Na tomto závěru nic nemění ani žalobcova obava z tamního odsouzení k trestu odnětí svobody a z realizace extradice. V situaci, kdy uzavíral manželství s českou státní příslušnicí a kdy se rozhodl svou vlast opustit, si musel být vědom své nejisté pozice stran výsledků řízení probíhajícího v Turecku. S vědomím odlišností podmíněných konkrétními okolnostmi obou případů lze odkázat na usnesení NSS č.j. 6 Azs 167/2016 ze dne 22.9.2016: *„Zároveň je třeba poukázat i na stěžovatelem citovaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. června 2011 Nunez proti Norsku (stížnost č. 55597/09), v němž bylo shledáno, že pokud byl rodinný život založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý, je zásah do soukromého a rodinného života cizince v podobě vyhoštění nepřiměřený pouze výjimečně. Tím spíše to bude platit pro řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, jehož pro žadatele nepříznivý výsledek není spojen s bezprostřední nutností opustit území České republiky“*.

Konečně ani dle § 14b) zákona o azylu nebyla žalobci doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny udělena, neboť v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že žalobce není ve smyslu tohoto ustanovení rodinným příslušníkem osoby doplňkovou ochranu již požívající, nesplňuje tedy zákonem stanovenou podmínku nezbytnou k jejímu udělení.

Závěrem pak žalovaný uvedl, že první varianta návrhu alternativního žalobního petitu, jímž se žalobce na soudu domáhá udělení mezinárodní ochrany „kumulativně“ podle § 12 až § 14b) zákona o azylu, postrádá věcné, právní, a v podstatě i racionální ukotvení. Stejně tak návrh na zrušení napadeného rozhodnutí je nedůvodný. Žalovaný vzhledem k výše uvedenému shrnuje, že neshledává obsah žalobních námitek způsobily zpochybnit jím vyslovené závěry. Správní rozhodnutí považuje za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné, netrpící vadami vytykány v žalobě.

Navrhoval tedy, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Pokud jde o přezkoumávané rozhodnutí soudem, jedná se o rozhodnutí vydané žalovaným 22.8.2017, č.j. OAM-14/LE-LE05-ZA17-2017, kdy žalovaný rozhodl o žádosti

žalobce o mezinárodní ochranu tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a) a § 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že dne 23.1.2017 podal žalobce prostřednictvím své manželky žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, když v žádosti manželka žalobce mimo jiné uvedla, že žalobce se nyní nachází ve vazební věznici v Brně a brání se svému vydání do Turecka. Blíže pak vylíčila vývoj vztahu s žalobcem a poměry v jejich rodině. Dne 2.3.2017 poskytl žalobce údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a konkrétně sdělil, že je narozen v Turecku, je turecké národnosti, dohovíří se turecky a vyznává islám, sunitskou větev. Žádné politické přesvědčení nemá. Je ženatý, jeho ženou je L. Y., státní příslušnice ČR. Do ČR vstoupil dne 13.5.2015. Zdravotně je v pořádku, nebere žádné léky. K důvodům, které ho vedou k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, sdělil, že v Turecku je proti němu vedeno trestní řízení a on se tak bojí vrátit. Je obviněn z poškození automobilu a následném odcizení tašky z tohoto vozu. Poblíž místa činu byly průmyslové kamery, na kterých byl zachycen samotný trestný čin, ale na záznamu žalobce není.

Dále je uvedeno, že pohovor s jmenovaným žadatelem a jeho zmocněnkyní byl proveden ve vazební věznici 2.3.2017 v přítomnosti tlumočnicka tureckého jazyka. V pohovoru žalobce uvedl, že v lednu roku 2013 se přes facebook seznámil se svojí nynější manželkou, s níž nyní sdílí společnou domácnost od jeho příjezdu do ČR v květnu 2015. V lednu roku 2015 se vzali. Na dotaz po důvodu opuštění Turecka sdělil, že odjel za účelem soužití s jeho partnerkou. V ČR se nachází i její děti a bylo nemyslitelné, aby ona přijela žít za ním do Turecka. Manželka žadatele má již dvě dospělé děti ve věku 25 a 20 roků a dále dítě ve věku 16 let. Společnou domácnost s uvedenými již sdílí jen nejmladší dcera, které studuje. Na chodu domácnosti se žadatel podílí finančně, peníze, které si vydělá svojí prací v kebabu, dává na chod domácnosti. V Turecku žil se svými rodiči a přes deset let pracoval jako ochranka pro soukromou firmu a hlídal továrny, ale např. i hotel. Na otázku po důvodu své žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že proti němu v jeho vlasti bylo zahájeno trestní stíhání a on se nyní bojí vězení a případného mučení. K meritu jeho trestního stíhání ve vlasti přiblížil, že dne 8. nebo 9. listopadu 2014 si v Turecku s kamarády vypůjčili auto a jeli na výlet. Dva týdny po tomto výletu je vyhledala policie a zadržela s tím, že on a jeho kamarádi byli zachyceni průmyslovou kamerou na místě trestného činu. Šlo o rozbití skla vozu a odcizení tašky. Policie žadatele na jeden den zadržela a následně propustila s tím, že má čekat na soud. Proběhla dvě soudní řízení, jeho kamarádi se na ně ale nedostavili, a tak byla odročena. Mezitím se jmenovaný oženil, zažádal o vízum a opustil Turecko. Další soudní líčení mělo proběhnout dne 17. června 2015, žalobce ale již před tímto termínem opustil svoji vlast. Potíže s opuštěním své země žádné neměl. Manželka o jeho trestním stíhání v Turecku ví, vše jí řekl. Ke svému zadržení blíže rozvedl, že byl společně s kamarády zadržen dne 28.11.2014 a následně byli tito separátně vyslýcháni. Žadatel odmítl obvinění a uvedl, že o ničem neví. Šéf z banky jednoho z jeho zadržených přátel se ale spojil s vyšším policejním důstojníkem, který mu měl k vyšetřování sdělit, že se žadatel údajně již přiznal. Tento přítel žadatele (podřízený vedoucího banky) se pak při výslechu, při kterém měl být slovy žadatele i bit, doznal k uvedené věci. Dotyčný společně se třetím z kamarádů z toho byli v šoku a nechápali, proč se jejich přítel k věci doznal a před soudem se pak vyjádřil, že celé věci lituje. Celá věc byla následně předána soudu a oni začali být vyšetřováni na svobodě. Obvinění všech mužů zní na poškození cizí věci za účelem krádeže. Dále o vývoji věci žadatel nic neví, protože soudní řízení bylo odročeno a on ztratil se svými kamarády kontakt. Když se žadatel

dozvěděl, že je na něj skrze Interpol vydán zatykač a on má být vydán z ČR do vlasti, tak dne 29.11.2016 dal přes turecký konzulát v Praze zplnomocnění právníkovi v Turecku, aby ho začal ve věci zastupovat a o všem ho informoval. V jaké fázi je jeho soudní řízení neví, ale jeho právník žádá o obnovu procesu, v kontaktu je s ním především manželka žalobce. O svém odsouzení se jmenovaný dozvěděl v srpnu 2016, když navštívil turecký konzulát v Praze, aby si tam nechal prodloužit svůj cestovní doklad. Do Turecka nechce vycestovat a celou věc tam řešit, protože si myslí, že kdyby tam odjel, už by se nemohl navrátit za svojí ženou - odsouzenému nevydají vízum. Dále se dozvěděl, že v dřívější fázi procesu mohl za úplatu 1000 tureckých lir docílit toho, že by proti němu bylo stáhnuto obvinění. Vzhledem k tomu, že se ale jmenovaný cítil nevinný a o celou věc se příliš nezajímal, tak mu tato příležitost unikla. Obvinění dotyčných je postaveno na záznamu z kamery, kde ovšem není zachycen samotný trestný čin, a doznání jednoho ze tří mužů/kamarádů. Jeho přiznání k celé věci si žadatel vysvětluje tak, že jde o 25 letého mladého muže, který měl strach a patrně byl v panice. Během vyšetřování na svobodě žadatele policie několikrát navštívila, aby se ujistila, že se zdržuje na jím uvedené adrese. K soudnímu líčení blíže dodal, že bylo dvakrát odročeno, protože se k němu nedostavil majitel poškozeného vozu, Do Turecka se žadatel vrátit nechce, protože by to pro něj znamenalo odloučení od rodiny a pak také nepředstavitelně těžkou situaci ve vězení - mučení, bití. K finálnímu rozhodnutí soudu došlo v listopadu roku 2015, k vydání příkazur k zatčení žadatele pak v únoru 2016. Do Turecka by se vrátil dobrovolně, kdyby došlo k očištění jeho jména, zrušení rozsudku a mezinárodního zatykače. Před uvedeným problémem neměl dotyčný nikdy žádný konflikt se správními orgány Turecka. K bezpečnostní situaci ohledně jeho zemně sdělil, že v místě, ve kterém žil, bylo bezpečno, horší to bylo na východě země, kde operuje PKK. K důvodům jeho žádosti pak ještě přidal, že jeho manželka má problémy s játry a je zapotřebí, aby byl společně s ní a staral se o ni. Faké má jeho žena problémy s rukou. Rovněž je zde otázka financí, dva měsíce je už žadatel bez práce. Pohovoru byla přítomná i manželka – zplnomocněnkyně - žadatele, která se nechala v závěru slyšet, že si nepřeje vydání manžela do Turecka z bezpečnostních a politických důvodů, bojí se toho, co by se mu mohlo případně stát a že by jej už neviděla. Její manžel dle jejich slov je milující člověk a pomáhá jí i jejím dcerám. Do budoucna s ním plánuje dítě a do Turecka se vydat nechce, stěhování tam pro ni nepřipadá v úvahu. Trest, který byl jejímu muži udělen, považuje za nepřiměřeně vysoký, soudnictví v Turecku je pak jejími slovy nestabilní a soudci a prokurátoři jsou zavíráni.

Dále uvedeno v odůvodnění, že 6.3.2017 správní orgán obdržel tři, do českého jazyka přeložené, podklady k věci obvinění žadatele v Turecku. Jedná se o svědecké výpovědi obžalovaných k dané věci před trestním soudem v městě Inegol, obžaloba dotyčných od státního zastupitelství tamtéž a odůvodnění rozhodnutí tamního soudu.

Dne 4.5.2017 správní orgán obdržel rozhodnutí Krajského soudu v Brně, že dotyčný byl z předběžné vazby propuštěn na svobodu.

V průběhu správního řízení, jak v odůvodnění uvedeno, bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava před jeho uvězněním ve vlasti a snaha setrvat s jeho manželkou a jejími dětmi v ČR.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce, z hlediska důvodů pro udělení azylu, vycházel především z jeho výpovědi, jím doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a

bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecké republice. Konkrétně vycházel z Informace Human Rights Watch 2017 - Turecko, zpráva o zemi, Informace Amnesty International 2017 - Turecko, zpráva o zemi. Tyto informace jsou součástí spisového materiálu a v souladu s ust. § 36 odst. 3 správní řád, v platném znění byla dne 11.5.2017 žadateli a jeho zmocněnkyni dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Jmenovaný této možnosti nevyužil, nenavrl žádné další podklady pro rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu a ani proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání nevyslovil žádné námitky. Zmocněnkyně dotyčného se ke správnímu úkonu nedostavila, ač byla o této věci řádně spravena.

Žalovaný pak odcitoval ust. § 12a) zákona o azylu, dle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.

Žalovaný uvedl, že dospěl k závěru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Výslovně uvedl, že nebyl nikdy jakkoliv politicky či veřejně aktivní. Během celého řízení rovněž neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno usoudit, že by byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Také se nezmínil o žádných veřejných projevech, které by se daly za uplatňování politických práv a svobod považovat, a kvůli kterým by měl být ve své vlasti vystaven represím ze strany státních orgánů. Správní orgán proto konstatoval, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Dále bylo citováno ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, dle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Správní orgán uvedl, že po provedeném řízení nedospěl k závěru, že by výše jmenovaný mohl ve své vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Žalovaný uvedl, že hodnotil žadatelovu výpověď a jím a jeho ženou doložené materiály ohledně jeho trestního řízení v Turecku. Předně pak uvedl, že správní orgán, jako administrativní orgán české státní správy, není nijak schopen přezkoumat legálnost či přímo legitimnost okolností, za kterých má být proti jmenovanému v jeho vlasti vedeno trestní stíhání. Stejně tak není schopen přímo přezkoumat okolnosti, na základě kterých má být tento popoháněn před soud v jeho zemi nebo samostatně vyšetřit okolnosti, za kterých již byl jmenovaný dokonce i ve své zemi pravomocně odsouzen. Správní orgán uvedl, že vycházel

především ze samotných slov žadatele o mezinárodní ochranu a materiálů, které je tento ke svému případu schopen sám doložit. Za tímto účelem jsou právě s žadateli o mezinárodní ochranu vedeny individuální pohovory, aby v nich došlo k maximálnímu rozkrytí všech okolností daného případu. Stejně tak je i spis žadatele o mezinárodní ochranu během celého řízení otevřen a tento do něj může dokládat podněty pro správní orgán ke svému případu. O této okolnosti jsou žadatelé o mezinárodní ochranu řádně poučeni. Sekundárně pak správní orgán pracuje s informacemi, které si je schopen o situaci v zemi původu žadatele opatřit ze svých vlastních nebo partnerských zdrojů, jakými je kupř. české Ministerstvo zahraničních věcí nebo ministerstva partnerských států ČR či nezávislých a respektovaných organizací.

Po prozkoumání materiálů souvisejících se soudním procesem žadatele ve městě Inegol v Turecku správní orgán potvrzuje, že žadatel byl tamním soudem odsouzen k trestu odnětí svobody na 6 let a 3 měsíce za trestný čin krádeže s použitím násilí. Správní orgán je dalek toho, ve světle výše uvedeného, aby komentoval přiměřenost daného trestu ke skutkové podstatě či komentoval vinu nebo nevinu žadatele a relevantně předložených důkazů, jak učinila manželka jmenovaného v jejím vyjádření a ví, že turecká strana požaduje po ČR extradici jeho osoby do Turecka. Z popsanych okolností případu pak správní orgán konstatoval, že žalobce není v jeho vlasti pronásledován z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu a ani neexistuje vodítko, které by mělo zavdat tu skutečnost, že tento by měl mít odůvodněný strach z takového pronásledování. Dotyčný se živil jako hlídač objektů, žil řádný život a do výše popsané věci neměl konflikt se správními orgány v Turecku. Nejde rovněž o osobu jakkoliv exponovanou (rasově, politicky, nábožensky atd...). Správní orgán tedy nezískal v rámci řízení o mezinárodní ochraně žádné indicie o tom, že by žadatelovo trestní stíhání ve vlasti bylo zapříčiněno některým z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze samotného řízení o mezinárodní ochraně pak zcela jasně vyplynulo, že jmenovaný je aktuálně v uvedeném řízení zastupován advokátem a i dříve měl šanci do soudního řízení aktivně zasahovat a vyjadřovat se, což jsou okolnosti, které svědčí proti tomu, že by údajné soudní řízení mělo být jakkoliv nestandardní.

Ohledně rodinného zázemí jmenovaného v ČR správní orgán sdělil, že skutečnosti v tomto ohledu sdělené žadatelem a jeho zmocněnkyní, nespádá pod výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu, jež je taxativní, což znamená že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Žalovaný shrnul, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu, je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu, když v případě žalobce správní orgán takové skutečnosti neshledal. Samotná problematická situace v Turecku stran naplňování doktriny lidských práv, jak je tato udána v jednotlivých úmluvách, k udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv formě nepostačuje. Konstatoval, že v případě žalobce tedy neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Dále uvedl, že podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo 14, azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Je zcela evidentní, jak uvedeno, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se proto neuděluje.

Dále žalovaný uvedl, že podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Žalovaný uvedl, že v této souvislosti se zabýval zejména rodinnou sociální a ekonomickou situací žadatele o udělení mezinárodní ochrany a přihledl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Dotyčný sdělil, že jeho žena má zdravotní problémy s játry a rukou, a on by jí byl rád na blízku. Tato dodala, že by byla ráda, kdyby jí žadatel byl fyzickou, psychickou i finanční oporou. Ve vypovědi řečené manželky ale také nelze opomenout místo, kdy tato sděluje, že od začátku ví, do jaké situace se její partner dostal a nevěří tomu, že by mohl takový trestný čin spáchat. Dotyčná pak rozvíjela a následně si i vzala za partnera cizince, proti kterému bylo v jeho vlasti vedeno soudní řízení, čímž tato musela vědět, že jeho pobytová situace v ČR, jakož i volný pohyb v Turecku jsou nejisté faktory. Z výpovědi a dalších materiálů rovněž nevyplývá skutečnost, že by rodina manželky žadatele měla být finančně odvislá právě od jeho osoby, což plyne jen již z toho faktu, že dotyčný byl v ČR 2 měsíce uvězněn a jeho žena s dítětem v domácnosti (jedním) pak musela fungovat samostatně, dvě dcery „jsou již odrostlé“, jedna je stále v domácnosti. Po zvážení sumě okolností a provedení správního uvážení správní orgán stojí na té pozici, že intenzita okolností nezavdává příčinu k udělení humanitárního azylu. Nad rámec výše uvedeného správní orgán sdělil, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a jmenovaný se jeho udělení nijak výslovně nedomáhal a že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, v případě žadatele však na základě všeho výše uvedeného správní orgán takové skutečnosti neshledal. Konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného žadatele nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Správní orgán pak uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného z hlediska důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel především z jeho výpovědi, jím doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecké republice. Konkrétně vycházel z Informace z CIS (Cizineckého informačního systému); EASO, Zpráva o zemi původu - Turecko listopad 2016, ACR (Asylum Research Consultancy), Zpráva o zemi původu - Turecko leden 2017; Informace MZV ČR, č.j. 118005/2016-LPTP, listopad 2016. Uvedl, že veškeré tyto informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany.

Dále pak žalovaný sdělil, že v souladu s ust. § 36 odst. 3 správní řád, byla dne 11.5.2017 žadateli a jeho zmocněnkyni dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí a výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Jmenovaný této možnosti nevyužil, nenavrhoval žádné další podklady pro rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu a ani proti uvedeným zdrojům informací a způsobu jejich získání nevyslovil žádné námitky.

Konstatoval ust. § 14a) odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní

ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Citoval také ust. § 14a) odst. 2 zákona o azylu, dle něhož se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Žalovaný uvedl, že žadatel neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Trest smrti je ostatně v Turecké republice zcela zrušen od roku 2004 a Turecko je v rámci monitoringu Amnesty International vedeno jako země, která ve své legislativě zrušila trest smrti za veškeré trestné činy.

Správní orgán tedy konstatoval, že žalobci v jeho vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a) odst. 2 písm. a) zákona o azylu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení.

Zmocněnkyně i žadatel o azyl se nechali slyšet, že se v případě návratu žalobce obávají případného nelidského zacházení s jeho osobou v tureckém vězení (mučení, bití, nehygienické podmínky).

Správnímu orgánu jsou o tureckém vězeňství známa mimo jiné fakta: „Podle publikace *World Prison Brief*, celková vězeňská populace (včetně osob ve vyšetřovací vazbě/zadržovaných) ke dni 1.4.2016 činila 187.609 (národní vězeňská správa). Podle údajů z roku 2015 existovalo v Turecku 362 věznic. Několik zdrojů zmiňuje celou řadu pozitivních změn, týkajících se podmínek ve věznicích, např. lepší podmínky ve vazbě a lepší dohled, snahy zabránit přeplněnosti navýšením kapacity věznic a také přijetí probačního systému. Neexistuje zde žádný konkrétní ombudsman pro věznice. Turecká vláda v reakci na seznam problémů, který vypracoval Výbor OSN proti mučení (leden 2015), uvedla, že kontrolu ve věznicích provádí celá řada zainteresovaných subjektů (inspektoři Ministerstva spravedlnosti; úředníci z Generálního ředitelství věznic a vazebních zařízení; vrchní státní zástupci, státní zástupci, kteří mají na starost věznice) a orgánů, včetně sledovacích komisí ombudsmanovy instituce a Národní instituce pro lidská práva. Navíc mohou věznice a vazební zařízení navštěvovat a kontrolovat také Parlamentní vyšetřovací komise pro lidská práva (HRIC) a orgány stanovené v mezinárodních smlouvách. Během roku 2015 HRIC vydala 30 zpráv o podmínkách ve věznicích. Podle tureckých orgánů byly navíc naistalovány sledovací kamery v 97% vězeňských zařízení, a to ve všech společných prostorách včetně místností na pohovory, zatímco vězeňská zařízení pro nezletilé byla vybavena individuálními samozamykacími celami a centrálně sledovanými kamerovými systémy. Navzdory těmto pozitivním změnám zdroje zmiňují celou řadu přetrvávajících problémů, např. nedostatečné monitorování věznic,

porušování lidských práv dětí ve vazbě a podmínky vězňů se závažnými zdravotními problémy a postiženími. Ve své zprávě za rok 2015 Ministerstvo zahraničních věcí USA uvádí, že „[v]ězeňská zařízení zůstala nedostatečná a nesplňovala mezinárodní normy“. Za přetrvávající problémy bylo označeno nedostatečné financování, nedostatečná dostupnost náležité zdravotní péče a přeplněnost v některých věznicích. Existovaly také zprávy o mučení a špatném zacházení, mimo jiné i ve věznicích pro nezletilé osoby a o sexuální násilí ve věznicích. Dne 22. března 2016 Evropský soud pro lidská práva (ECHR) uložil Turecku pokutu za vážné porušení lidských práv během policejní akce v roce 2000 ve věznici Bayrampasa v Istanbulu po celé řadě hladovek vězňů. Během této policejní akce bylo 12 vězňů zabito a 50 vězňů zraněno. Lidskoprávní organizace, např. Amnesty International, Human Rights Watch a FIDH, uváděly, že došlo k nárůstu počtu případů špatného zacházení ve vazbě v souvislosti s policejními nebo vojenskými akcemi proti straně PKK. Ministerstvo zahraničních věcí USA uvedlo, že „zadržované osoby často neoznamovaly mučení a špatné zacházení, protože se obávaly odvety, nebo se domnívaly, že by bylo marné stěžovat si u státních orgánů“. Zvláštní zpravodaj OSN v květnu 2015 uvedl, že nadále dochází k úmrtím ve vazbě, přičemž většina těchto úmrtí nastává po mučení nebo špatném zacházení. Ministerstvo zahraničních věcí USA uvedlo, že „[turecké] Ministerstvo spravedlnosti oznámilo, že během prvních osmi měsíců sledovaného roku [2015] zemřelo 249 vězňů a 33 osob ve vyšetřovací vazbě z příčin, které se jeví být přirozenými příčinami. Do července spáchalo sebevraždu celkem 29 vězňů a osob ve vazbě“. Znepokojení bylo vyjádřeno obzvláště v souvislosti s provozem sledovacích kamer a dostupností záznamů z těchto kamer. Turecká nevládní organizace Turecká nadace pro lidská práva (HRFT) nepovažuje Tureckou národní instituci pro lidská práva (TNHRI), která byla zřízena jako celostátní preventivní mechanismus, za dostatečně nezávislou. HRFT ve své Alternativní zprávě pro Výbor OSN proti mučení (CAT) z března 2016 upozornila na zvýšený počet případů mučení nebo špatného zacházení v neoficiálních vězeňských objektech. Přestože turecká vláda uvedla, že byly podniknuty potřebné kroky pro řešení této otázky, HRFT hovořila o tom, že balíček vnitřní bezpečnosti naopak přispěl k legitimizaci neoficiálních vězeňských objektů tím, že rozšířil pravomoc pracovníků orgánů pověřených vynucováním dodržování zákonů, které mnohou tito pracovníci vykonávat bez soudního přezkoumání. Výbor OSN proti mučení ve svých Závěrečných poznámkách (ze dne 2. června 2016) uvedl: „Přestože vítáme snahy státního signatáře o zlepšení podmínek věznění ve věznicích, Výbor je znepokojen tím, že přeplněnost a nedostatečné zdravotnické služby jsou ve vězeňském systému nadále problémem, a také tím, že státní signatář přijal jen nedostatečná opatření ke zmírnění dramatického nárůstu své vězeňské populace využíváním alternativních trestu k trestům odnětí svobody“. Výbor OSN proti mučení mimo jiné doporučil: „zmírnit přeplněnost vězeňských institucí (...), zajistit, aby všechny osoby zbavené své osobní svobody obdržely včasné a příslušné lékařské ošetření, zajistit nezávislé a neprodlené vyšetření nařčení z úmyslného odepírání zdravotní péče osobám zbaveným osobní svobody a zajistit, aby jakýkoli vězeňský pracovník odpovědný za takovéto chování je stíhán nebo disciplinárně potrestán, a uvést svoji legislativu a praxi v oblasti pobytu v samovazbě do souladu s mezinárodními normami“. Parlamentní komise pro lidská práva ve zprávě ze dne 23. března 2016 vyslovila závěr, že turecké věznice jsou přeplněné z důvodu nedávného velkého přílivu vězňů. Pokus o státní převrat a výjimečný stav zhoršily situace ve věznicích, neboť byly zatčeny desítky tisíc lidí obviněných z napojení na terorismus. Evropská komise ve svém Sdělení z roku 2016 vyjadřuje své znepokojení nad prodloužením vyšetřovací vazby na 30 dní bez přístupu k soudu, což je v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Dne 19.9.2016 Ministerstvo spravedlnosti oznámilo, že v příštích pěti letech bude postaveno 174

věznic, aby bylo „vyřešeno neočekávané zvýšení počtu odsouzených vězňů“ po přeplněnosti věznic způsobení velkým počtem osob zatčených po neúspěšném státní převratu ze dne 15. července. Toto opatření zvýší kapacitu o 100 182 odsouzených vězňů. Mezi tím se státní orgány rozhodly propustit 38 000 vězňů, aby získaly prostor pro desetitisíce zatčených osob“. (EASO, Zpráva o zemi původu – Turecko, listopad 2016; ACR (Asylum Research Consultancy).

Dále uvedl, že lze konstatovat, že detence v Turecku dosahuje zcela jistě tvrdších rozměrů nežli je tomu v ČR, a její negativní jevy jsou zde více umocněny (přeplněnost věznic, nevyužívání alternativních trestů, špatné zacházení, sebevražednost) v celkovém uvážení ale správní orgán pevně stojí na té pozici, že podmínky detence Turecké republiky nejsou paušálně bez dalšího vystupňované do takových rozměrů a intenzity, aby představovaly nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání pro každého, kdo se ocitne v tureckém vězení. Turecké vězeňství trpí řadou faktů, nad kterými je možnost se pozastavit, přičemž jsou tyto okolnosti a rozdílnosti udány přirozeným kulturním, ekonomickým a dalším rozličným vývojem (stejně tak by se dalo mluvit o tom, zda podmínky detence v Německé spolkové republice jsou měkčí, nežli je tomu při komparaci s ČR), bez dalšího jako celek ovšem nepředstavují riziko vážné újmy. V případě žadatele pak správní orgán toto další nevidí. Dotyčný neuvedl ke své osobě faktory, které by měly správnímu orgánu zavdat pochybnosti v tom ohledu, že by řečený měl být právě v jeho konkrétním individuálním případě riziku vážné újmy v Turecku vystaven – dotyčný je odsouzen za mejetkový trestný čin a nespadá do exponované kategorie osob. Správnímu orgánu je také dobře známo, že v případech extradice dostává ČR záruky při předávání vězně stran lidskoprávních úmluv, zejména *Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání*, které je turecko signatářem.

Správní orgán v tomto bodě uznává, že výkon trestu odnětí svobody je jistě nepřijemnou záležitostí v každé zemi, to však nepochybně souvisí se základním charakterem trestu jako represivního prostředku. Z výše uvedených informací jakož i jmenovaným sdělených skutečností rozhodně nevyplývá, že by žadateli mělo automaticky v případě jeho uvěznění v Turecku hrozit mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Klíkové tedy je, že správní orgán nezjistil žádné informace, z nichž by vyplývalo, že právě konkrétně žadateli v případě návratu do vlasti skutečně, reálně, hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, skutečně mu bude vystaven. Jak ze závažné judikatury ESLP vyplývá, pouhá možnost špatného zacházení nepředstavuje sama o sobě „skutečné nebezpečí“ vážné újmy a nemá za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Pokud jde o podmínky v tureckých věznicích, správní orgán nikterak nezastírá, že je lze označit za tvrdé. To však ještě automaticky neznamená mučení či týrání všech vězňů vykonávajících trest odnětí svobody, a nelze tento stav označit jako masové či plošné porušování práv obviněných.

Nad rámec tvrzení žadatele se správní orgán zabýval jeho postavením při návratu do vlasti s ohledem na jeho podanou žádost o mezinárodní ochranu na území ČR. Jak potvrzuje informace českého Ministerstva zahraničních věcí (viz Informace MZV ČR, č.j. 118005/2016-LPTP, listopad 2016). Nejsou známy případy, že by neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po svém návratu do Turecké republiky čelili znevýhodňování či diskriminaci. Jejich postavení se tak neliší od občanů Turecké republiky, kteří se do své vlasti běžně navrací po dlouhodobých či trvalých pobytech v zahraničí.

Správní orgán konstatuje, že dotyčnému v jeho vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a) odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Správní orgán také posuzoval v případě jmenovaného otázku, zda mu v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Správní orgán připouští, že ve východních oblastech Turecka, zejména v oblasti hranice se Syriskou arabskou republikou, existuje stav zvýšeného napětí a vojenské aktivity, zcela jistě se ale nejedná o vnitřní ozbrojený konflikt, či přímo válečný stav. Ve většině oblastí Turecka je situace bezpečnostně stabilní, ať už se jedná o některou z tureckých mnohemiliónových metropolí, jako je Izmir, Antalya, Istanbul atd. nebo lokality ve vnitřním, či při jižním, západním a severním pobřeží. (blíže ACR - Asylum Research Consultancy), Zpráva o zemi původu – Turecko, leden 2017).

Z výše uvedených jakož i veřejně dostupných informačních zdrojů je správnímu orgánu známo, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a) odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Případné vycestování výše uvedeného žadatele po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Jak vyplynulo z informací CIS, jmenovaný je ženatý za občanku ČR a tato okolnost se potvrdila při vedení pohovoru. Správní orgán zde stojí na pozici, že realizace rodinného života s výše uvedenou občankou a jejími dětmi není vázána na území ČR a vycestování dotyčných není ani v rozporu s mezinárodními dohodami, kterými je ČR vázána. Pokud se přesto chce žadatel nadále se svojí ženou pohybovat právě na území ČR, má k tomu pro svoji potřebu zákon o pobytu cizinců na území ČR, který situaci osob právě v jeho postavení řeší. Uvedl, že své právo na soukromý a rodinný život tak musí žadatel uplatňovat primárně v rámci zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, nikoliv zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Aplikace zákona č. 325/1999 Sb. by byla možná až v okamžiku, kdy by nebylo možné přenést rodinný život dotyčných na území Turecké republiky z azylově relevantních důvodů, správní orgán je ovšem pevně přesvědčen, že žadateli, ani jeho rodině nehrozí na území Turecka pronásledování či hrozba vážné újmy, žadatelovo odsouzení a případný trest odnětí svobody pak pod tyto okolnosti nelze podřadit.

Správní orgán konstatuje, že vycestování dotyčného do jeho vlasti není v rozporu s mezinárodními závazky ČR dle § 14a) odst. 2 písm. d) azylového zákona. Na základě provedeného řízení dospěl tedy k závěru, že žalobce jako žadatel o mezinárodní ochranu nespĺňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a) zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

Dále uvedeno, že podle § 14b) zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Z výpovědi výše jmenovaného žadatele, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani ze zjištění správního orgánu činných v průběhu správního řízení, nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu tohoto ustanovení. Správní orgán konstatuje, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b) zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

Správní orgán na základě provedeného správního řízení shledal, že žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a) a § 14b) zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

V závěru shrnul, že v případě jmenovaného žadatele nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochrana se tudíž neuděluje.

21.9.2017 žalobce doplnil svou žalobu o fakt, že v Turecku byl prodloužen výjimečný stav o další 3 měsíce, který vyhlásil v zemi turecký prezident Erdogan, jedná se o zprávu z července 2007, kterou žalobce soudu dokládá s příslušnými listinami.

Z přiloženého správního spisu soud zjistil, že ve správním spise se nachází všechny listiny, které jsou uvedeny v odůvodnění rozhodnutí žalovaného i citace z nich jsou totožné se skutečnostmi, které se v těchto listinách nachází, přičemž se jedná zejména o žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 2.3.2017, obžaloba trestnímu soudu I. stupně v Inegol, odůvodnění trestního rozhodnutí trestního soudu I. stupně Inegol a záznam z druhého soudního jednání u tohoto soudu, výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR a zprávy o situaci v Turecku, které jsou rovněž vyjmenovány a je z nich citováno v odůvodnění rozhodnutí žalovaného, přičemž žalobce byl před vydáním rozhodnutí se všemi těmito zprávami seznámen, přičemž žalobce se nechtěl seznámit s obsahem výše uvedených podkladů pro vydání rozhodnutí a zpráv o situaci v Turecku a vyjádřit se k nim, nechtěl navrhnout žádné doplnění podkladů pro rozhodnutí, ani se nechtěl vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 14.2.2018. U tohoto soudního jednání zástupkyně žalobce založila do spisu Usnesení Krajského soudu v Brně č.j. 11 Nt 402/2017-456 a rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2 To 111/2017-489, kdy poukázala na to, že KS v Brně rozhodl o nevydání žalobce k výkonu trestu odnětí svobody do Turecka, proti tomuto rozhodnutí byla podána stížnost ze strany státního zástupce a Vrchním soudem v Olomouci bylo rozhodnutí krajského soudu potvrzeno.

K tomu zástupkyně žalobce uvedla, že se domnívá, že jak soud, tak žalovaný by se měl podrobně seznámit s odůvodněním Usnesení KS v Brně i Vrchního soudu v Olomouci, z nichž se dá jednoznačně vyčíst, jaká je v současné době situace ve vězeňství v Turecku. Z rozhodnutí je patrné, že Turecko v současné době žádné mezinárodní úmluvy nedodrжуje. Odkázala rovněž na rozsudek NSS sp. zn. 1 Azs 107/2008 ze dne 11.2.2009, z něhož jednoznačně vyplývá, že správní orgán má využít všechny poznatky, které získá např. i z jiných řízení, což je i situace v případě žalobce, kdy potřebné poznatky se dají získat z trestního spisu. Poukázala pak také na to, že v neprospěch žalobce v případě, že by se musel vrátit do Turecka, u tureckých orgánů by mohla být i situace, že žalobce odjel z Turecka a vzal si za manželku Češku, která je křesťankou, což by při posuzování situace žalobce mohlo

hrát negativní roli. Odkázala na to, že dle jejího názoru by žalobce rozhodně splňoval podmínky pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Pokud jde o posuzování humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu, z ničeho nevyplývá, že by se měly posuzovat v takové situaci pouze zdravotní důvody žadatele o azyl nebo ta skutečnost, zda přichází ze země postižené lidskou či přírodní katastrofou. Správní orgány by měly důsledně posuzovat v případě žalobce okolnosti hodné zvláštního zřetele a z těchto důvodů zkoumat, zda by nebylo vhodné udělit žalobci azyl z humanitárních důvodů.

Dále pak uvedla, že poukazuje také na tzv. trestnou činnost žalobce, která je popsána na str. 1 a 3 Usnesení KS v Brně. Z tohoto popisu jasně vyplývá, že žalobce pouze seděl v automobilu s člověkem, který se měl trestné činnosti dopustit tím, že u jiného auta rozbil okénko a z tohoto jiného auta odcizil tašku, vše v hodnotě asi 5.000 Kč, přičemž žalobce sám se žádné trestné činnosti nedopustil a přesto byl odsouzen k více než šesti letům vězení.

Pokud pak jde o ust. § 14a) zákona o azylu, týkající se doplňkové ochrany, uvedla v případě žalobce, že zde existují důvodné obavy, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila závažná újma a touto otázkou se žalovaný podrobně nezabýval. Žalobce také vždy tvrdil, že se žádné trestné činnosti nedopustil a toto není v rozporu ani s Usnesením KS v Brně, týkající se vydávacího řízení. Dále uvedla, že žalobce uzavřel manželství s českou občankou v Turecku v lednu 2015. Do ČR přijel vyřizovat nějaké záležitosti 13.5.2015, kdy přijel také za manželkou a již tu zůstal. Hlásil se na cizinecké policii. Kdyby na cizinecké policii v té době věděli, že žalobce je trestně stíhaný, učtě by ho zadrželi už na cizinecké policii.

Zástupkyně žalovaného u tohoto soudního jednání uvedla k přednesu zástupkyně žalobce, že extradiční řízení a azylové řízení jsou řízení založená na rozdílných principech, kdy v extradičním řízení se rozhoduje o přímém vydání člověka do věznice v jiném státě, kdežto azylové řízení, a to i pokud azyl není udělen, toto nemá přímé důsledky vyhoštění cizince. Pokud jde o ČR, je všeobecně známo, že tato cizince, kteří žijí na území ČR, do vězení v jiných státech nevydává. Pokud zástupkyně žalobce poukazuje na to, že na žalobce by mohlo být v Turecku ze strany státních orgánů pohlíženo jako na toho, kdo do ČR uprchl, je pravdou, že dle názoru zástupkyně žalovaného žalobce skutečně v průběhu soudního (trestního) řízení v Turecku, do ČR uprchl. Pokud žalobce poukazuje na to, že jeho česká manželka je křesťankou, v Turecku žijí rovněž křesťané a není známo, že by byli nějak diskriminováni. Pokud jde o vnitřní ozbrojený konflikt, tento se netýká celého Turecka, týká se pouze východní oblasti Turecka. K situaci ve vězeňství v Turecku pak uvedla, že je skutečně jiná než v ČR, ale např. i v Německu, je situace odlišná od vězeňství v ČR. Podmínky ve věznicích v Turecku jsou určitě přísnější než v ČR, je to otázka jiných předpisů a zákonů, které jsou jiné v Turecku a jiné v ČR. Je pravdou, že v poslední době došlo k většímu nárůstu vězňů v tureckých věznicích, a to v důsledku nárůstu terorismu. K takovéto skupině lidí však žalobce nepatří. Pokud jde o trestnou činnost žalobce, z protokolu o výsledku, který byl prováděn v rámci azylového řízení, žalobce tvrdil, že ani on ani jeho dva známí se žádné trestné činnosti nedopustili a u současného soudního jednání hovoří tak, že se ho nedopustil samotný žalobce, ale jeden z jeho známých. Žalobce tedy v tomto směru nevypovídá stejně. Dále pak zdůraznila, že žalobce bezprostředně poté, kdy se dostal na území ČR, nepožádal o azyl, ale učinil tak až v okamžiku, kdy na něho byl vydán zatykač a byl uvězněn. Pokud jde o otázku humanitárního azylu, má žalovaný za to, že touto otázkou se ve svém rozhodnutí podrobně zabýval, uvedl, které skutečnosti v rámci správní úvahy posuzoval, a proč má za to, že žalobci nelze humanitární azyl udělit. Při posuzování udělování humanitárního azylu je

třeba posoudit i otázku, kdy a za jakých okolností žalobce o azyl požádal. Pokud jde o trestnou činnost žalobce, k této se vyjadřoval žalobce v protokolu o provedeném pohovoru.

Zástupkyně žalobce pak uvedla, že není pravdou, že by se běžně nevydávali cizinci do jiného státu k výkonu trestu. Pokud jde o žalobce a jeho nevydání, jedná se spíše o výjimečnou situaci a poukázala na to, že v odůvodnění usnesení o nevydání žalobce do tureckého vězení se KS v Brně i Vrchní soud v Olomouci situací velmi podrobně zabývali a má za to, že úvahy těchto soudů a jejich poznatky by mohly být důležité i pro nynější azylové řízení.

Krajský soud v Brně jednání pak odročil, poskytl kopie Usnesení KS v Brně č.j. 11 Nt 402/2017-456 i Usnesení VS v Olomouci č.j. 2 To 111/2017-489 zástupkyni žalovaného, aby se s nimi podrobně seznámila a nařídil další jednání na den 21.3.2018.

U tohoto soudního jednání zástupkyně žalovaného uvedla, že tento své stanovisko po seznámení se oběma usneseními soudu nezměnil, naopak se utvrdil v názoru, že žádost žalobce o azyl je zcela nadbytečná. Zástupkyně žalovaného u tohoto jednání založila do spisu Předkládací zprávu k vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU a Výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR, z nich vyplývá, že žalobci byl udělen přechodný pobyt na území ČR, ten mu nebyl zrušen a ani nebude, a proto i z těchto důvodů je žádost žalobce o azyl zcela nadbytečná. Právě vzhledem k předloženým rozhodnutím v extradičním řízení, a to KS v Brně a VS v Olomouci má za to, že v případě, že žalobci by byla poskytnuta mezinárodní ochrana v ČR, došlo by v podstatě ke zdvojení jeho ochrany, neboť žalobce chrání před vydáním do věznice v Turecku jednak rozhodnutí zdejších soudů v extradičním řízení a jednak má žalobce povolen pobytu na území ČR. Dále pak uvedla, že z odůvodnění rozhodnutí Krajského soudu v Brně v extradičním řízení vyplývá, že turecké orgány se zavázaly, že v případě tohoto konkrétního žalobce budou o jakékoliv stížnosti proti vězeňství v Turecku ze strany žalobce informovat české Ministerstvo spravedlnosti, tedy v případě špatného zacházení s žalobcem, a že zaměstnanci velvyslanectví ČR v Turecku budou moci žalobce kdykoliv navštěvovat za účelem sledování poskytnutých garancí. Z toho vyplývá, že v případě žalobce jsou zde nastaveny nadstandardní záruky ohledně zacházení se žalobcem ve věznici v Turecku oproti jiným vězňům. Zdůraznila, že tedy za této situace je poskytnutí mezinárodní ochrany naprosto nadbytečné. Pokud jde o humanitární azyl, podmínky pro udělení humanitárního azylu jsou obecně nastaveny zcela jinak, než jaká je situace u žalobce, a pokud jde o doplňkovou ochranu, v důsledku extradičního řízení žalobci nehrozí vydání do Turecka.

Zástupkyně žalobce s tímto tvrzením nesouhlasila, když uvedla, že na jedné straně v případě žalobce se jedná o extradiční řízení a na druhé straně o řízení azylové, kdy se jedná o dvě zcela rozdílná řízení, která spolu ale v podstatě úzce souvisí. Pokud jde o žalobce, má za to, že s ohledem na nynější situaci v Turecku a hlavně ve věznicích v Turecku by žalobci měla být poskytnuta mezinárodní ochrana, a to buďto humanitární azyl, nebo doplňková ochrana. Pokud by žalobci nebyla poskytnuta mezinárodní ochrana v jedné z těchto forem, bylo by to pro žalobce nesmírně složité, neboť situace v Turecku se může vyvíjet, a to i k horšímu.

K tvrzení zástupkyně žalovaného ohledně poskytnutých záruk, jak vyplývají z extradičního řízení, uvedla, že Krajský soud v Brně ve vydávacím řízení nepovažoval tyto záruky za věrohodné. Pokud by je soud ve vydávacím řízení za věrohodné považoval, jeho

rozhodnutí by pak bylo takové, že žalobce by do Turecka vydal. Bez ohledu na to, jak bylo rozhodnuto v extradičním řízení, musí být dle jejího názoru najisto postaveno, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany či nikoliv a to také bez ohledu na to, že má na území České republiky povolen v současné době pobyt, takže zde není nelegálně. Pokud jde o vydávací řízení, může nastat situace, že bude vydán za nějakou dobu další mezinárodní zatykač, v extradičním řízení se bude muset rozhodovat znovu a pokud jde o žalobce, musí mít jistotu, zda s ohledem na předestřené skutečnosti má nárok buďto na humanitární azyl nebo doplňkovou ochranu či na jinou z forem mezinárodní ochrany. V řízení, které se u krajského soudu nyní vede, se rozhoduje podle zákona o azylu a o tom, zda žalobce pro udělení mezinárodní ochrany podmínky splňuje či nikoliv, a to bez ohledu na to, zda při udělení některé z forem mezinárodní ochrany by byl „dvojitě“ chráněn či nikoliv.

Z předloženého Usnesení Krajského soudu v Brně č.j. 11 Nt 402/2017-450 vyplynulo, že tento soud rozhodl ve věci žalobce tak, že podle § 91 odst. 1 písm. o) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, **vydání** státního příslušníka Turecké republiky jménem L. Y., nar. ... v S., Turecká republika, přechodně bytem v České republice na adrese B., T. 1120, cestovní pas ..., k trestu odnětí svobody v trvání 6 let, 6 měsíců a 10 dní, který mu byl uložen rozsudkem Soudu I. instance v Inegöl, Turecko, pod číslem 2014/488-2015/505 ze dne 13.11.2016, který nabyl právní moci dne 4.2.2016, pro spáchání trestných činů označených jako kvalifikovaná krádež, škoda na majetku podle §§ 151/1, 62/1, 142/2.h, 63/13, 143/1. 1 a.b.c.d.e. trestního zákona Turecké republiky **je nepřípustné.**

Z odůvodnění mimo jiné vyplynulo následující:

V rámci daného extradičního řízení Ministerstvo spravedlnosti Turecké republiky, Interpol Ankara, předložilo záruky, že v případě vydání jmenovaného bude aplikována zásada speciality, kompetentní úřady Turecka budou neodkladně informovat Ministerstvo spravedlnosti ČR o jakékoliv stížnosti vydávaného, které se budou týkat špatného zacházení v turecké věznici. Ve vztahu k české republice byla tureckou stranou poskytnuta i garance v tom smyslu, že zaměstnanci velvyslanectví České republiky budou moci vydávaného kdykoliv navštěvovat za účelem sledování poskytnutých garancí.

Krajská státní zástupkyně v Brně spolu s návrhem na rozhodnutí o přípustnosti vydání jmenovaného předložila další následující listinné důkazy. Ve zprávě o stavu lidských práv v Turecku č.j. 93069/2017-LPT, která byla vypracována Ministerstvem zahraničních věcí ČR ve spolupráci se zastupitelským úřadem České republiky v Ankaře, je na str. 2 uvedeno, že konkrétní zvýhodnění či diskriminace, které by neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti hrozily, nejsou zastupitelskému úřadu známy. Turecku je však vytýkáno nedodržování mezinárodních závazků stran práva na svobodu a osobní bezpečnost, práva na spravedlivý proces, zákazu mučení a práva na svobodu vyjadřování. Po vyhlášení výjimečného stavu (21.7.2016) Turecko dočasně pozastavilo dodržování Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Výjimečný stav byl nejprve vyhlášen na dobu 3 měsíců, byl již však dvakrát prodloužen (pozn. v současné době je v platnosti jeho čtvrté prodloužení do 17.11.2017). Doba předběžného zadržení s vyloučením soudního přezkumu byla prodloužena na 30 dní. Téměř pětina tureckých soudců byla zatčena či suspendována. Ve vztahu k situaci v tureckých věznicích se ve zprávě hovoří především o přeplnění tureckých věznic, o šikaně rodiny a přátel uvězněných osob v některých věznicích. Turecko patří k

zemím s nejvyšším počtem rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, které odhalují některé po řadu let neřešené strukturální problémy v oblasti lidských práv, týkající se několika článků Evropské úmluvy o lidských právech, včetně práva na život, zákazu nehumánního zacházení, práva na svobodu a osobní bezpečnost nebo práva na spravedlivý proces. Zpráva poukazuje dále na problematické body II. prezidentského dekretu omezujícího právo na spravedlivý proces (možnost zadržení až na 30 dní s vyloučením soudního přezkumu), jakož i na zjednodušené procedury pro odvolávání veřejných zaměstnanců, včetně soudců. K 1.11.2016 se v Turecku nacházelo 372 věznic s kapacitou 189.269 míst. Počet osob ve vazbě je k tomuto datu o 100.000 vyšší než v období před deseti lety. Statní orgány a národní a mezinárodní nevládní organizace se v pohledu na situaci v tureckých věznicích liší, a to nejen v pohledu na obecný režim, ale i v názorech na dodržování právního systému. Zákaz mučení při výsleších a ve vazbách je dle oficiálních tureckých informací dodržován, stejně jako právo zadržených na spravedlivý soudní proces. Dle Amnesty International dochází k porušování tohoto zakazu. Trest smrti byl v Turecku zakázán v roce 2004. Po pokusu o puč bylo představiteli země (mediálně prezentováno, že „na základě lidové poptávky“) zvednuto téma jeho obnovení. Podle zprávy Komisaře pro lidská práva při Radě Evropy patří Turecko k zemím s nevyšším počtem (i dosud neimplementovaných) rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, které odhalují některé - po řadu let neřešené strukturální problémy v oblasti lidských práv týkající se několika článků Evropské úmluvy o lidských právech, včetně práva na život, zákazu nehumánního zacházení, práva na svobodu a osobní bezpečnost nebo práva na spravedlivý proces.

Krajský soud pak v odůvodnění uvedl, že aby byl zjištěn dostatečný podklad pro objektivní rozhodnutí o přípustnosti vydání jmenovaného (nynějšího žalobce) do jeho domovského státu, nashromáždil Krajský soud v Brně v rámci řízení řadu informací a zpráv o poměrech v tureckých věznicích a úrovni trestního řízení z hlediska základních práv obviněného. Krajský soud postupoval při zjišťování informací v intencích rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6.4.2016, sp.zn. 11 Tcu 1/2016. Za účelem maximálního posouzení přípustnosti vydání jmenovaného do jeho vlasti postupoval tak, aby riziko porušení práv zaručených mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, které by bylo způsobitelné být důvodem nepřipustnosti vydání, především riziko špatného zacházení ve výkonu trestu odnětí svobody, byl schopen posoudit zejména zcela konkrétně ve vztahu k vydávanému. S důrazem na dostatečnou konkrétnost a individualizaci informací ohledně zacházení se jmenovaným v případě jeho vydání z ČR do Turecka si Krajský soud v Brně za tímto účelem vyžádal stanoviska k situaci v Turecku.

Ve Zprávě o stavu lidských práv v Turecku za rok 2016 vypracované Úřadem pro demokracii, lidská práva a práci Ministerstva zahraničí Spojených států se pojednává mimo jiné o nejvýznamnějších problémech roku 2016 v otázce lidských práv, kterými byly především nejistý přístup k řádnému procesu, přeplněnost tureckých věznic, podezřelá úmrtí osob zadržených ve vazbě v souvislosti s pokusem o převrat, špatné zacházení a týrání zadržených osob umístěných do vazby bezprostředně po pokusu o převrat, které spočívalo v odpírání jídla a vody, věznění v nehygienických podmínkách, bití a znásilňování. Někteří zadržení vykazovali podlitiny, řezné rány a zlomené kosti. Úřady bránily přístupu právníků k zadržovaným, což jim umožňovala vládní nařízení vydaná za výjimečného stavu. Tato vládní nařízení usnadnila týrání tím, že odstranila záruky, které zadržované osoby chránily před špatným zacházením. Jedno z ustanovení těchto nařízení zprošťovalo vládní představitele jakékoliv odpovědnosti za týrání ve vztahu k povinnostem vykonávaným v souladu s danými

nařízeními. Dle tvrzení na str. 8 překladu uvedené zprávy vydal Istanbulský úřad kontroly věznic zprávu, podle které měl výjimečný stav negativní dopad na vězeňské podmínky, kdy docházelo k omezení telefonních hovorů a návštěv rodinných příslušníků, omezení přístupu k informacím a psanému textu, nahrávání setkání vězňů s jejich právními zástupci a konečně i týrání nemocných vězňů. Za výjimečného stavu mohli být lidé zadrženi bez vznesení obvinění po maximální dobu 30 dnů. Podle tvrzení advokátních komor měly uvězněné osoby ztížený přístup k právním zástupcům, jelikož vláda omezovala přístup advokátů do věznic i k zadržovaným osobám, zejména těch, které neustanovoval stát, jako byli např. právníci poskytující právní pomoc - a zároveň proto, že mnozí právníci nechťeli obhajovat osoby podezřelé se spojením s pokusem o převrat. Výjimečný stav vyhlášený po pokusu o převrat z 15.7.2016 poskytl vládě rozšířené kompetence zadržovat osoby až po dobu 30-ti dnů bez vznesení obvinění a odpírat jim po dobu 5-ti dnů právní pomoc. Nařízení dala státním zástupcům právo zrušit privilegia ve vztahu právník - klient, sledovat a nahrávat rozhovory mezi obviněnými a právníky, resp. zasahovat do výběru obhájců volených obžalovanými. Ačkoliv vláda v říjnu využila nařízení z výjimečného stavu a opětovně nastolila 24-hodinovou dobu, po níž je možné držet zadržované osoby bez přístupu k právní pomoci, zprávy z konce roku potvrdily, že se doposud dodržuje pravidlo 5-ti denní lhůty. Po říjnovém prodloužení výjimečného stavu zůstala zmíněná ustanovení v platnosti. Vláda vydala prohlášení o tom, že umožnila návštěvy věznic některým zahraničním delegacím, EU, Výboru Rady Evropy pro prevenci týrání a orgánům OSN. Záříjovou návštěvu, o kterou žádal Zvláštní zpravodaj OSN pro otázky týrání, vláda odložila, přičemž se odvolávala na omezené vládní zdroje na podporu takové návštěvy. Ta se následně odehrála na konci listopadu. Nevládním organizacím vláda návštěvu věznic nepovolila.

Ze zprávy Komisaře pro lidská práva, která byla dne 10.3.2017 zveřejněna na internetových stránkách Evropské rady (www.coe.int) vyplývá, že turecké úřady na nejvyšší politické úrovni si uvědomují, že došlo k chybám a páchaly se křivdy. Snaží se však veškeré problémy bagatelizovat, když občas poukazují na existenci podobných ustanovení v legislativě jiných členských států a ignorují přitom zásadní rozdíly ve svojí interpretaci anebo míře jejich uplatňování. Komisař dále ve zprávě uvádí, že ze strany turecké republiky byl ujištěn, že opatření přijatá za výjimečného stavu se pravidelně přezkoumávají. V důsledku toho byla maximální délka policejní vazby snížena ze třiceti na sedm dní a lidé umístění v policejní vazbě mají opět právo kontaktovat svého právního zástupce. Závěrem Komisař dodal, že ačkoliv se jedná o povzbudivé kroky, nelze jimi zvrátit znepokojující trend v otázce zhoršování lidských práv. Bylo by nutné změnit platnou legislativu tak, aby byla více v souladu s lidskými právy.

Dále uvedeno, že Amnesty International ČR o.s. v přípisu ze dne 12.6.2017 vyslovila názor, že vydávaný v případě jeho vydání do rodné vlasti bude s vysokou pravděpodobností vystaven krutému zacházení v tureckém vězení. Ve svém sdělení poukazují na skutečnost, s odkazem na svoji výroční zprávu o podmínkách v tureckých věznicích v letech 2016/2017, že i nadále dochází k nárůstu mučení a jinému krutému zacházení ve věznicích na území Turecké republiky, což bylo potvrzeno i v písemném stanovisku Amnesty International na 35. zasedání Rady OSN pro lidská práva z 6.6.2017. Bylo taktéž zaznamenáno, že byly nahrávány rozhovory mezi obviněným a obhájcem v celách předběžného zadržení či vazbě a tyto byly následně předávány státním zástupcům. Závěrem vyslovila názor, že existují důvodné obavy z krutého zacházení, mučení a ohrožení života vydávaného.

Ze zprávy Zvláštního zpravodaje OSN pro otázky mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu N. M. soud mj. zjistil, že hlavním problémem ve vazebních věznicích je skutečnost, že všechna jím navštívená zařízení byla výrazně přeplněna, což dokazuje využití jejich stávající kapacity na 125-200%. Zmíněná přeplněnost má značný vliv na včasnou dostupnost lékařské péče nebo frekvenci návštěv rodinných příslušníků. Vypracování lékařského posudku a pořízení fotodokumentace zadržované osoby se známkami fyzického nebo psychického zranění zjevně nepatří mezi rutinní postupy a občas se tento krok odkládá až na dobu, kdy viditelné znaky zranění zmizí. Zpravodaj obdržel množství svědectví o lékařích, kteří ve své zprávě odmítli fyzické zranění vůbec zmínit, včetně informací, že žádosti zadržovaných osob nebo jejich příbuzných o přístup k nezávislému lékaři bývají zamítnuty. Opakovaně slýchal zprávy o tom, že zadržovane osoby u jejich příbuzní jsou podrobovány osobní prohlídce nazí. Sice existují situace, které podobný styl prohlídky vyžadují, ale jejich četnost se od neúspěšného převratu významně zvýšila. Udajně lze tento typ prohlídky nařídít v kteroukoliv dobu a bez předchozího upozornění, což adekvátnost takového opatření ještě více zpochybňuje; navíc v případě, kdy je prohlídka prováděna bez úcty a respektu, může nabýt rozměru potupného zacházení.

S poukazem na nález Ústavního soudu ze dne 3.1.2007, sp.zn. III. ÚS 534/06, posuzoval krajský soud soulad případného vydání jmenovaného do vyžadujícího státu i se závazky České republiky vyplývajících z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách. Mezi nejvýznamnější závazky, jejichž porušení je vzhledem k jejich absolutní povaze důvodem nepřipustnosti vydání, patří zákaz mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Jedná-li se přitom o porušení potenciální, k němuž by mohlo dojít nikoli přímo v České republice samotné, nýbrž v cizím státě, do něhož má být osoba předána, např. v režimu vydání (extradice) či vyhoštění (deportace), je podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nutno posoudit, zda v daném případě hrozí tzv. „reálné nebezpečí“, že osoba bude v cílové zemi vystavena mučení a nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání. V tomto směru krajský soud vycházel především z výše uvedených aktuálních informací o situaci v Turecku. Soud tyto informace a důkazy považuje za spolehlivé a objektivní, když lze poukázat na skutečnost, že se tyto informace od různých zdrojů téměř shodují v tom, že podmínky detence v Turecku dosahují po vyhlášení výjimečného stavu, který v Turecku doposud trvá, takových rozměrů a intenzity, že představují nebezpečí mučení nebo nelidského zacházení.

Dále uvedeno, že soud bral samozřejmě v potaz i rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 22.8.2017, kterým byla vydávanému odepřena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a) a § 14b) zákona č. 325/1999 Sb o azylu ve znění pozdějších předpisů. Jak vyplývá z judikatury ESLP, ochrana poskytovaná článkem 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je širší než ochrana poskytovaná článkem 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. V extradičním řízení se tedy nelze spokojit s konstatováním, že v řízení o mezinárodní ochraně nebyl shledán důvod pro její udělení a z něj dovozovat, že vydání podle písmene o) být nepřipustné vůbec nemůže. Negativní rozhodnutí MV ČR o neudělení mezinárodní ochrany je v takovém případě třeba respektovat pouze v tom ohledu a rozsahu, ve kterém se důvody pro udělení mezinárodní ochrany přezkoumané MV ČR a důvody nepřipustnosti vydání podle písmene o) namítané osobou, o jejíž vydání jde, v extradičním řízení překrývají. K negativnímu rozhodnutí MV

ČR, které k problematice zaujalo opačný právní názor, je nutno podotknout, že bylo napadeno řádným opravným prostředkem a dosud není pravomocné.

Dále z odůvodnění mj. vyplynulo, že s ohledem na předmět tohoto vydávacího řízení je zřejmé, že vydávaný bude po předání tureckým orgánům umístěn ve vězeňském zařízení za účelem výkonu trestu odnětí svobody. Soud má za prokázané, že na celém území Turecka jsou v platnosti nařízení přijatá v době vyhlášení výjimečného stavu, jejichž dopad na dodržování, práv vězněných osob a celkovou humanitární situaci ve věznicích vyplývá ze zpráv citovaných shora. Konstatovaná přeplněnost tureckých věznic (až 200%) logicky vede k omezenému přístupu ke zdravotní péči a kontaktu s rodinnými příslušníky. Soud má za prokázané, že na osoby zaměstnané v tzv. silových resortech státu se fakticky vztahuje princip beztrestnosti v souvislosti s co nejúčinnějším potíráním a vyšetřením státního převratu. Byť se neprokázalo, že by vydávaný na území domovského státu vykonával jakoukoliv politickou či náboženskou aktivitu a není ani důvodu se domnívat, že předmětný rozsudek souvisí s případnou účastí jmenovaného na státním převratu (neboť trestná činnost se odehrála ještě před tímto datem), lze odkázat na výsledky šetření jak příslušných vládních či nevládních organizací, které měl soud při posuzování přípustnosti vydání k dispozici. Soud na jednu stranu konstatuje, že turecká strana poskytla veškeré představitelné formální záruky, na druhou stranu se obává, že s ohledem na nepřehlednou situaci, která vyústila již ve čtvrté prodloužení výjimečného stavu, není v silách centrálních orgánů, které je poskytly, tyto účinně kontrolovat a situaci vydávaného po jeho umístění do detenčního zařízení reálně ovlivnit.

Soud dospěl k závětu, že účinnost poskytnutých ujištění je v situaci, která v důsledku pokusu o státní převrat a následně vyhlášeného výjimečného stavu panuje v tureckých věznicích, natolik nejistá, že v případě vydávaného došlo k naplnění požadované intenzity tzv. „reálného nebezpečí“, že s ním bude zacházeno v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Z většiny lidsko-právních zpráv týkajících se současné situace v Turecku vyplývá, že po pokusu o převrat dochází k velkému počtu věznění bez zákonného nebo faktického podkladu. Tato situace vede k všeobecné atmosféře teroru a bezpráví. Vězení a detenční zařízení jsou přeplněná, jednotlivcům jsou odpírány prostředky právní ochrany, přičemž je konstatována vysoká pravděpodobnost zacházení v rozporu s citovanými úmluvami. V této souvislosti soud opětovně podotýká, že v rámci vyhlášení výjimečného stavu Turecko oficiálně vyhlásilo pozastavení dodržování Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ze zpráv vyplývá, že kontrola stavu vězeňství ze strany nevládních organizací není státem umožněna, což nasvědčuje snaze stávající stav zakrýt. Vydání osoby L. Y. do Turecka by vyvolalo reálné nebezpečí porušení závazků České republiky plynoucích z článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a vydání jmenovaného tak brání článek Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Na závěr soud neopomíná podotknout, že panuje i pochybnost stran oboustranné trestnosti jednání, pro které byl vydávaný v Turecku odsouzen, jak bylo ostatně rozvedeno výše.

Proti uvedenému usnesení podala stížnost státní zástupkyně.

Věc byla proto posuzována Vrchním soudem v Olomouci, který Usnesením č.j. 2 To 111/2017-489 ze dne 31.1.2018 rozhodl tak, že podle ust. § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu se stížnost státního zástupce zamítá.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí je mimo jiné uvedeno, že důvodů uvedených v napadeném usnesení a informací z veřejně přístupných zdrojů je stížnostní soud přesvědčen, že Turecká republika se kromě v napadeném usnesení uvedeného a zdůrazněného nepřibližuje evropským standardům práva obecně uznávaným a akceptovaným, ba naopak po pokusu o státní převrat v roce 2016 došlo k prohloubení vzdalování od standardů Evropské unie a v posuzované věci je třeba zmínit zejména postihy vedené současným režimem vůči období Nejvyššího správního soudu a vůbec soudům a soudcům všech stupňů, takže v dohledné době nelze ani očekávat, že by došlo k jakékoliv nápravě směrem k dodržování či akceptování právních standardů Evropské unie v oblasti dodržování základních lidských práv a svobod. Nad rámec požadavků ZMJS se krajský soud zabýval také skutečností, že v trestním řízení ovládaném trestním řádem ČR by zjevně k odsouzení vyžádaného na základě dosud opatřených informací ani nedošlo. I tuto skutečnost je třeba brát v úvahu při rozhodování, jak vyplývá ze shora citovaných rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu.

Dále uvedeno v odůvodnění, že jestliže po pokusu o převrat v Turecké republice došlo k masivnímu porušování již zmíněných evropských standardů právního státu a současné informace nesignalizují, že by se Turecká republika mohla ve svých přístupech k nim v dohledné době změnit, ba naopak jsou tyto neshody prohlubovány, rozhodl krajský soud napadeným usnesením v souladu s ustanovením 91 odst. 1 písm. o) ZMJS, že by vydání vyžádaného L. Y. do Turecké republiky bylo v rozporu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodních úmluv o lidských právech a základních svobodách a z hlediska současného stavu dodržování zásad právního státu v Turecké republice. Nelze tak ani důvodně očekávat v dohledné době, že by i v případě poskytnutých garancí, jak je navrhuje opatřit stěžovatelka (státní zástupce), nedošlo k jejich porušení či zcela ignorování. Proto stížnostní soud po pečlivém zvážení argumentace stěžovatelky, argumentace napadeného usnesení a aktuálního vývoje v Turecké republice dospěl k přesvědčení, že stížnost státní zástupkyně v posuzované věci není důvodná, je neschopná vést k jinému rozhodnutí a opatřování navržených zpráv, by jen rozhodnutí nedůvodně oddálilo.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba žalobce je důvodná.

Z žaloby žalobce i jeho tvrzení u soudních jednání vyplývá, že tento se obává v případě, že mu nebude udělen azyl z důvodů uvedených v § 12 - § 14b) zákona o azylu, tak jak rozhodl žalovaný, že bude vydán do Turecka do vězení, kde byl odsouzen kvůli své „údajné“ trestné činnosti na dobu 6 let, 6 měsíců a 10 dní, přičemž poukazoval na to a popisoval, že v případě nastoupení k výkonu trestu ve věznici v Turecku by mu hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, z čehož má velké obavy, přitom poukazoval na situaci ve věznicích v Turecku v současné době. V průběhu řízení před soudem doložil rozhodnutí Krajského soudu v Brně i Vrchního soudu v Olomouci, týkající se extradičního řízení, kdy poukazoval na výroky i odůvodnění těchto rozhodnutí, kdy z odůvodnění rozhodnutí zcela jednoznačně vyplývá, že Krajský soud v Brně velmi podrobně zjišťoval z celé řady zpráv situaci ve věznicích v Turecku a dospěl k závěru, že k výkonu

trestu odnětí svobody do Turecka žalobce nelze vydat, a to z důvodu toho, jaká situace v tureckých věznicích panuje, a která byla řádně v odůvodnění rozhodnutí Krajského soudu v Brně i Vrchního soudu v Olomouci popsána.

Měl za to, že by žalobci měl být udělen alespoň buďto humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, nebo doplňková ochrana dle § 14 a) zákona o azylu, přičemž poukazoval na to, že v jeho případě se jedná o dvě různá řízení, a to řízení podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních a další řízení, tedy zcela jiné řízení pak probíhá ve věci udělení či neudělení mezinárodní ochrany žalobce, přičemž se jedná o dvě různá řízení, která však spolu velmi úzce souvisí.

Naopak žalovaný tvrdil, že není důvod žádnou z forem mezinárodní ochrany žalobci udělit, když podmínky ust. § 12 či § 13 zákona o azylu v žádném případě nesplňuje, nesplňuje ani důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, ale ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 a). Zástupkyně žalovaného zejména poukazovala na to, že pokud by žalobci byla udělena některá z forem mezinárodní ochrany, a to buďto dle § 14 nebo § 14a) zákona o azylu, došlo by zde k „dvojímu“ chránění žalobce, neboť z Usnesení Krajského soudu v Brně i Vrchního soudu v Olomouci v extradičním řízení vyplývá, že žalobce nebude do tureckých věznic vydán a navíc je žalobce chráněn Povoláním k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, kterou je manželka žalobce a žalobce nebude tedy do Turecka vydán ani v důsledku povolení k přechodnému pobytu. Poskytnout žalobci ještě ochranu dle zákona o azylu by tedy bylo zcela nadbytečné a je zřejmé, že i v případě, že žalobci nebude azyl udělen, do Turecka vydán nebude, a to, jak uvedeno, s odkazem na vydání rozhodnutí v extradičním řízení a na udělení přechodného pobytu na území ČR.

Krajský soud věc zhodnotil následovně:

Soud souhlasí s tím, že téměř současně u zdejších soudů probíhalo řízení, týkající se vydání či nevydání žalobce k výkonu trestu odnětí svobody v trvání 6 let, 6 měsíců a 10 dnů do tureckého vězení a žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, kdy žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle §§ 12, 13, 14, 14a) a 14b) zákona o azylu.

V obou řízeních žalobce namítá stejné skutečnosti, a to tu skutečnost, že se obává návratu do Turecka, kde by byl vězněn v důsledku odsouzení za majetkovou trestnou činnost a obává se velmi poměrů v tureckých věznicích, kdy argumentuje obrovskou právní nejistotou a poměry ve vězeňství v Turecku, kde jsou nuceni vězňové pobývat na velmi omezeném prostoru, pro velké množství vězňů, kde není zajištěna adekvátní lékařská péče, kde jsou špatné hygienické podmínky, kde dochází také k mučení či nelidskému zacházení i ohrožení života. Žalobce má důvodnou obavu, že všechno to, co uvedl, by zažíval v tureckém vězení i on sám.

Soud na tomto místě pak uvádí, že zjišťováním situace v Turecku v současné době a zejména situací ve věznicích v Turecku se zabýval Krajský soud v Brně v extradičním řízení, ale zabýval se jím i žalovaný v řízení o udělení či neudělení mezinárodní ochrany, když i žalovaný shromáždil řadu zpráv o situaci v Turecku i situaci ve věznicích v Turecku. Jedná se o zprávy, které byly konstatovány v odůvodnění rozhodnutí žalovaného, všechny jsou založeny

ve správním spise a v odůvodnění rozhodnutí žalovaného z nich byly podstatné skutečnosti i citovány.

Soud tedy uvádí, že pokud jde o žalobce, kdy tento se obává zejména o své zdraví, dokonce o svůj život ve věznicích v Turecku, uváděl toto jak v extradičním řízení, tak v řízení o azylu a v obou řízeních byla shromážděna, jak soud již uvedl, řada zpráv o politické situaci i situaci ve vězeňství v Turecku.

Krajský soud v Brně ve svém Usnesení č.j. 11 Nt 402/2017-456 velmi podrobně popisuje situaci ve věznicích v Turecku, uvádí zdroje, z nichž čerpal své informace a velmi podrobně odůvodnil, proč rozhodl o nevydání žalobce k výkonu trestu odnětí svobody do Turecka. Tento důvod spočívá, jak z odůvodnění rozhodnutí jak Krajského soudu v Brně, tak Vrchního soudu v Olomouci vyplývá jednoznačně v důsledku velmi špatných poměrů v tureckém vězeňství, které by se dle názoru Krajského soudu v Brně i Vrchního soudu v Olomouci dozajista dotkly i samotného žalobce, přičemž záruky, které sdělily kompetentní úřady v Turecku, krajský soud zpochybnil a uvedl, že v dohledné době nelze očekávat, že by došlo v tureckém vězeňství k jakékoliv nápravě směrem k dodržování či akceptování právních standardů EU v oblasti dodržování základních lidských práv a svobod.

Pokud jde o žalovaného, ten měl k dispozici také řadu zpráv, z nich rovněž vyplývá velmi špatná situace ve vězeňství v Turecku. Poukazuje však na to, že pokud jde o žalobce, ten dle jeho názoru nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť nesplňuje žádnou z podmínek uvedených v ust. § 14a) odst. 1 a 2 zákona o azylu, i když podmínky v tureckém vězeňství jsou mnohem tvrdší oproti situaci v ČR. Nelze však paušalizovat a bez dalšího označit jako nebezpečí mučení či nelidského a ponižujícího zacházení nebo trestání pro každou tam umístěnou osobu a zdůraznil, že ze strany žalobce je pouze obava, která nemusí být však v žádném případě naplněna, neboť u žalobce se nejednalo o žádný trestný čin motivovaný politicky, ale o majetkovou trestnou činnost.

Soud se ztotožňuje s tím, co bylo předneseno právním zástupcem žalobce a to tu skutečnost, že skutečnosti zjištěné v extradičním řízení lze použít i v řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce, je nutno k nim přihlížet, i když se jedná o řízení jiné, ale řízení, ve kterém byly zjišťovány stejné skutečnosti jako v řízení azylovém.

V tomto směru soud poukazuje na to, že dospěl k závěru, že poměry ve vězeňství v Turecku v současné době vyplývají jak z extradičního řízení, tak z řízení o azylu a z obou jednoznačně vyplývá, že poměry v tureckém vězeňství jsou velmi špatné, že nejsou dodržována lidská práva, věznice jsou přeplněné, není zde zajištěna zdravotní péče, dochází často k bití, mučení, nelidskému zacházení apod.

Tyto skutečnosti však hodnotí rozdílně soud v extradičním řízení a žalovaný ve správním řízení, když žalovaný zdůrazňuje nadbytečnost udělení azylu žalobci, a to pro rozhodnutí v extradičním řízení a udělení přechodného pobytu žalobci dle zákona o pobytu cizinců.

Soud je však toho názoru, že z rozhodnutí v extradičním řízení a udělení přechodného pobytu žalobci v ČR, je nutné posoudit, zda splňuje podmínky pro udělení azylu, dle zákona o

azylu, neboť žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany podal a proti rozhodnutí, kdy mu nebylo vyhověno, podal ke krajskému soudu žalobu.

Soud po provedeném dokazování správním spisem a Usneseními Krajského soudu v Brně v extradičním řízení a Vrchního soudu v Olomouci pak má za to, že v případě žalobce rozhodně nebyly splněny podmínky ust. § 12 zákona o azylu.

Podmínky ust. § 12 zákona o azylu, které jsou taxativně stanoveny a nelze je rozšiřovat, se vztahují na situace, kdy cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo má odůvodnění strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, a nebo v případě, že je osobu bez státního občanství ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Žádná ze situací uvedených v § 12 u žalobce nepřichází v úvahu. Žalobce nebyl v Turecku politicky aktivní, neměl žádné problémy se státními orgány a nemá ani odůvodněný strach z pronásledování uvedený v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

Na žalobce se nemůže vztahovat ani ust. § 13 zákona o azylu – azyl za účelem sloučení rodiny, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14.

Soud má za to, že žalobce nesplňuje ani podmínky ust. § 14 – humanitární azyl, dle něhož, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

Ve správním řízení se žalovaný podrobně zabýval tím, zda žalobce splňuje podmínky ust. § 14 zákona o azylu, zabýval se zejména jeho rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Nepominul ani tu skutečnost, že žalobce je ženatý, jeho manželkou je občanka ČR, když z ničeho nevyplývá, že by žalobce se svojí manželkou nemohli realizovat rodinný život i na území Turecka. V případě, že by toto žalobce a jeho manželka neakceptovali, mohl by s manželkou žalobce žít na území ČR při splnění podmínek stanovených v zák.č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů. Nebylo ani prokázáno, že by žalobce přicházel ze země stižená humanitární katastrofou.

Soud však má za to, že v případě žalobce byly splněny podmínky ust. § 14a) – doplňková ochrana, a to ust. § 14a) odst. 2 písm. b). Dle § 14a) odst. 1 doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního bydliště. Za vážnou újmu podle tohoto zákona se považuje, podle § 14 odst. 2 písm. b) – mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.

Soud má za to, že tato podmínka v případě žalobce splněna byla, a proto by mu měl žalovaný udělit doplňkovou ochranu, neboť bylo prokázáno, že v případě návratu žalobce do Turecka, v případě jeho uvěznění by mu hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání tak, jak uvádí ust. § 14a) odst. 2 písm. b) zákona o azylu, což bylo bezpochyby zjištěno ze zpráv, z nichž citoval Krajský soud v Brně v extradičním řízení a také to vyplývá ze zpráv, které byly doloženy žalovaným v rámci azylového řízení.

Soud vzal za zcela jednoznačně prokázané, že podmínky ve věznicích v Turecku v současné době jsou velmi špatné, a to v důsledku nedodržování lidských práv nepřeplněností věznic, nedostatečné zdravotní péče, bití, nelidského zacházení. Bylo tedy jednoznačně dle soudu prokázáno, že žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany.

Proto soud v souladu s ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) rozhodnutí žalovaného ze dne 22.8.2017 zrušil a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Soud zavazuje žalovaného ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. právním názorem, že žalobce splnil podmínky ust. § 14 odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu a má mu být udělena žalovaným doplňková ochrana.

Soud zde uvádí, že doplňkovou ochranu může žalovaný žalobci udělit i na časově omezenou dobu, na dobu, pokud se poměry ve věznicích v Turecku nezmění k lepšímu. Pokud tato situace nastane, je zřejmé, že žalobce by již nesplňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Soud tedy uzavírá, že pokud jde o žalobce, přesto, že momentálně nebude vydán do věznice v Turecku v důsledku rozhodnutí soudu v extradičním řízení a přestože dle zák.č. 326/1999 Sb. je mu povolen přechodný pobyt na území ČR, v důsledku soužití s manželkou, která je příslušníkem EU, důvody pro udělení jedné z forem azylu splňuje, a to udělení doplňkové ochrany z důvodu, který soud citoval, tedy proto, že žalobci by při návratu do Turecka a umístění ve vězení v Turecku, když byl v Turecku odsouzen za majetkovou trestnou činnost, ve věznici v současné době reálně hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Soud tedy uzavírá, že extradiční řízení a řízení azylové jsou řízeními jinými a přesto, že žalobce nebyl vydán do věznice v Turecku v extradičním řízení, nic to nemění na skutečnosti, že by mu měla být udělena jedna z forem azylu, a to doplňková ochrana, protože tyto podmínky dle názoru krajského soudu, tedy podmínky ust. § 14a) odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu splňuje. Není tedy rozhodující dle názoru soudu, že se, jak uvedl žalovaný, za dané situace bude jednat o „dvojitou“ ochranu žalobce.

Pokud pak jde o náklady řízení, žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu náleží náhrada nákladů řízení, kterou má povinnost žalovaný žalobci zaplatit. Jedná se v daném případě o odměnu právního zástupce – advokáta dle vyhl.č. 177/1996 Sb., a to celkem za 5 úkonů právní pomoci (1 úkon 3.100 Kč) a 5x náhrada hotových výdajů (5x 300 Kč), a to dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 uvedené vyhlášky, dále § 13 odst. 3 shora citované vyhlášky, celkem se jedná o částku 17.000 Kč. To vše pak je zvýšeno o 21% DPH, tj. 3.570 Kč, neboť zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Pokud jde o uvedené 5 úkonů právní pomoci, jedná se převzetí a přípravu věci, sepsí žaloby a 3 jednání u Krajského soudu v Brně, a to dne 14.2., 21.3. a 28.3.2018.

Soud ve věci na žádost žalobce ustanovil tlumočníci z jazyka tureckého I. Y., která se zúčastnila dvou soudních jednání, a to dne 14.2.2018, kdy jednání trvalo 2 hodiny a jednání dne 21.3.2018, kdy byla u jednání účastna 1 hodinu. Požadovala tedy úhradu za tlumočení dne 14.2. 2 hodiny á 350 Kč + 10% příplatek za asijský jazyk tj. 770 Kč, za jednání dne 21.3.2018 za 1 hodinu á 350 Kč + 10% příplatek za asijský jazyk, tj. 385 Kč, dále náklady na dopravu dne 14.2. při užití motorového vozidla zn. Škoda Octavia RZ x, když technický průkaz předložila a kdy jela z místa bydliště do Brna ke Krajskému soudu a zpět, tj. Židlochovice Brno a zpět 50 km, když požadovala náklady za dopravu 271 Kč a parkovné 80 Kč, přičemž předložila parkovací lístek, stejně cestovní náhradu požadovala za jízdu z Ž. do Brna ke Krajskému soudu v Brně a zpět dne 21.3.2018, rovněž Ž. Brno a zpět, celkem 271 Kč, kdy jela stejným vozidlem a dále pak náhradu mzdy (předložila daňové přiznání), kdy požadovala ze den 14.2.2018 2 hodiny ušlé mzdy, celkem 284 Kč a dne 21.3.2018 rovněž za 2 hodiny, celkem 284 Kč. Dále pak poštovné, když doklad zasílala soudu, ve výši 50 Kč.

O nákladech tlumočnice soud rozhodl tak, že tlumočné ve výši 2 395 Kč přiznal dle vyhl.č. 37/1967 Sb. v platném znění, k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. března 2018

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. K.